

Voorstel regiораad

Auteur : E.L. Ruijs, J.M. Olthof

Datum : 17 februari 2010

Code : 2010/1

Reg.nr. : 10000553

Agendapunt: 5a

Onderwerp : Risico's Voorfinanciering Agenda van Twente – Innovatieplatform Twente

---

Samenvatting

In de regiораad van 14 oktober 2009 is afgesproken om een strategie te ontwikkelen hoe om te gaan met de risico's van voorfinanciering van projecten AvT- IPT.

In dit voorstel leggen wij u vier scenario's voor met uiteenlopende risicoanalyses, rekening houdend met het totale bedrag aan (voor)beschikkingen en de werkelijke (jaarlijkse) uitgaven. Bij de aangeboden scenario's is rekening gehouden met de uitkomsten/adviezen van het portefeuillehouderoverleg financiën van 5 november 2009 en het extra gecombineerde portefeuillehouderoverleg economische zaken- financiën van 20 januari jongstleden.

Scenario drie bevat een voorstel om binnen de gekozen financiële ruimte tot prioritering en fasering te komen in toewijzing van aanvragen.

Aan de regiораad,

In de regiораad van 14 oktober 2009 is afgesproken om een strategie te ontwikkelen hoe om te gaan met de risico's van voorfinanciering van projecten AvT- IPT. Op 18 november 2009 heeft de regiораad in principe ingestemd met de honorering van vijf projecten AvT, maar heeft hieraan nog geen beschikking gekoppeld.

Context Agenda van Twente – Innovatieplatform Twente

Vanaf 2007 wordt er in deze regio met veel enthousiasme invulling gegeven aan de Agenda van Twente en het Innovatieplatform Twente. Tussen de diverse majeure projecten (zoals de Innovatiedriehoek gekoppeld aan de A-1 zone, maar ook IPT- WTC- Kennispark) wordt steeds meer samengewerkt en afgestemd om zo meerwaarde te bereiken. De samenwerking met de provincie Overijssel is verbeterd en zal naar verwachting door de resultaten van de visitatie van de commissie Alders verder versterkt worden. Daarnaast is met het verschijnen van het Uitvoeringsprogramma Vrije Tijd (UVT) de tijd rijp om de vrijetijdseconomie in Twente structureel te versterken en de omzet binnen deze sector te verhogen. Het Innovatieplatform is op stoom gekomen en de ontwikkelingen in een aantal clusters is veelbelovend (materials & high tech systems/ bouw-pioneering). In 2010 zal de Rekenkamer Oost op verzoek van de provincie een onderzoek doen naar de uitvoering van de innovatieroute.

Dividend Twence

In de voorliggende voorstellen is er van uitgegaan dat de jaarlijks door Twence BV uit te keren extra winstuitkering ad € 8 mln. ook daadwerkelijk in volle omvang wordt ontvangen.

Om hierin inzicht te verkrijgen is zeer onlangs overleg gevoerd met directie en management van Twence over de verwachte prognose in de komende jaren. Door het management van Twence is aangegeven dat de voor deze financieringsvraag noodzakelijke winst de komende jaren (in ieder geval tot en met het jaar 2014) ruimschoots zal worden gerealiseerd.

Juridisch is vastgelegd dat de totale bijdrage van 80 miljoen vanuit Twence er dient te komen, maar dat dit, afhankelijk van de winstresultaten, ook bijvoorbeeld in elf of twaalf jaar, dan wel op verzoek en indien het resultaat dit toestaat in acht of negen jaren kan geschieden. Daarmee loopt het risico, dat bij de later genoemde scenario's aan de orde is, niet in de tientallen miljoenen in de vorm van jaarschijven, maar beperkt dit zich tot het in dat verband voorgefinancierde gedeelte daarvan.

Portefeuillehouders financiën

Op verzoek van het dagelijks bestuur hebben de portefeuillehouders financiën op 5 november 2009 gesproken over de risicoanalyse van het investeringsprogramma AvT-IPT. Tijdens dit overleg zijn een aantal opmerkingen gemaakt waarmee in de nu voorliggende scenario's rekening wordt gehouden:

- Terughoudend (voorzichtig en behoedzaam) honoreren in 2010 (AvT), door honorering ontstaan verwachtingen t.a.v. beschikking en betaling.
- Bij IPT aanvragen is sprake van cofinanciering met andere partijen, dit schept verplichtingen.
- Effecten van uitstel zichtbaar maken.
- Relaties leggen met werkelijke besteding van gelden.
- Nu niet alles bestemmen en vastleggen, om budgetruimte te houden voor in de toekomst noodzakelijke alternatieve projecten.
- Projecten die de werkgelegenheid stimuleren genieten de voorkeur.
- Denk aan imago(schade) Regio Twente als innovatieregio bij aanhouden van aanvragen.
- Aangemelde projecten inhoudelijk kritisch bezien of reële bovenlokale doelen voldoende zijn onderbouwd en er dus niet sprake is van gemeentelijke grondbedrijfplannen.

Scenario's

Uitgaande van bovenstaande adviezen leggen wij u de volgende scenario's voor:

1. Geen risico

Het eerste scenario gaat uit van minimale risico's. Dit betekent dat uitgaven, nu en in de toekomst (beschikkingen en voorbeschikkingen), pas gedaan worden met reeds ontvangen middelen. Op dit moment is er voor € 13.6 miljoen beschikt (uitgegeven) en voor € 12.4 voorbeschikt (uitgaven in 2010 en verder), totaal € 26 miljoen (zie Liquiditeitsprognose- minimale variant).

Volgens dit scenario is er in 2011 weer ruimte voor het beschikken van aanvragen. Voor dit moment betekent het dat alle huidige aanvragen, van zowel AvT als IPT, dienen te worden afgewezen. Voor de fondsen betekent dit een tijdelijke stop in uitgaven. Zodra het dividend van Twente in 2011 ontvangen is, dient bestuurlijk een keuze gemaakt te worden waaraan dit besteed moet worden.

2. Eén jaarschijf- toekennen huidige aanvragen

Dit tweede scenario gaat uit van het risico van een jaarschijf. Dit betekent dat we voor € 8 miljoen voorfinancieren. Er wordt in dit scenario vanuit gegaan dat Regio Twente ook inderdaad het dividend van € 8 miljoen ontvangt. Dit betekent dat we dan alle huidige aanvragen, inclusief de jaarschijf van de fondsen, zouden kunnen honoreren. Er is dan echter géén ruimte voor nieuwe (IPT) projecten/ PM posten tot 2013.

3. Eén jaarschijf- met ruimte voor nieuwe aanvragen

Het derde scenario gaat eveneens uit van het risico (voorfinancieren) van maximaal één jaarschijf. In dat geval kiest u er voor om thans nog niet alle voorliggende projecten te beschikken, maar om hierin prioriteiten aan te wijzen. Daarmee komt u tegemoet aan een aantal opmerkingen van de portefeuillehouders Financiën.

Indien u voor dit scenario kiest, stellen wij u voor om het dagelijks bestuur op te dragen om binnen deze bandbreedte van een jaarschijf de te beschikken projecten aan te wijzen, en daarbij de volgende prioriteiten te hanteren:

1. cofinanciering: Projecten met minimaal 50 % eigen financiering door bedrijven of instellingen, aangevuld met Rijks- en of Europese subsidies genieten de voorkeur, omdat hiermee het investeringsklimaat in Twente wordt gestimuleerd.

2. werkgelegenheid: het project levert directe groei op van werkgelegenheid of zorgt ervoor dat we in Twente over voldoende gekwalificeerd arbeidspotentieel beschikken. Het project draagt bij aan de structuurversterking van Twente door het stimuleren van nieuwe hoogwaardige sectoren dan wel door de transitie van bestaande sectoren te ondersteunen.

Voordeel van deze variant is dat er budgettaire ruimte blijft voor nieuwe IPT projecten. Een nadeel daarvan is dat een aantal projecten van de Agenda van Twente en waarschijnlijk ook van het IPT voorlopig moeten worden aangehouden. Ook voor de fondsen kan dit een tijdelijke uitgavenstop tot gevolg hebben. (zie bijlage projecten).

4. Twee jaarschijven

Dit laatste scenario gaat uit van een risico van twee jaarschijven. Dit betekent dat we voor € 16 miljoen voorfinancieren. Dit betekent dat we dan alle huidige aanvragen, inclusief de jaarschijf van de fondsen, zouden kunnen honoreren. Voordeel is dat er dan nog € 8 miljoen overblijft voor nieuwe projecten/ aanvragen, waarmee het IPT programma in het huidige tempo voortgezet kan worden. Ook kunnen de fondsen, zoals recreatie en toerisme, een beroep blijven doen op de voor hen gereserveerde middelen. De economische crisis is op dit moment gebaat bij investeringen. Negatieve publiciteit zal voorkomen kunnen worden.

Financieringsmogelijkheden

Voor financiering van de beschikte (uitbetaalde), voorbeschikte (toegezegde) en inmiddels aangevraagde subsidieverzoeken vanuit de investeringsprogramma's AvT en IPT zijn, naast de jaarlijkse winstuitkering van Twence, nog een aantal andere mogelijkheden voorhanden.

In hoeverre deze (al dan niet in combinatie) toegepast (moeten) worden is afhankelijk van voor welk scenario wordt gekozen.

Ter financiering van de subsidiebijdragen liggen de volgende mogelijkheden voor:

1	Jaarlijkse winstuitkering van Twence ad € 8 mln.	Dit betreft het voorgenomen financieringsinstrument voor de investeringsprogramma's AvT en IPT. Afhankelijk van het te kiezen scenario leidt dit tot liquiditeitstekorten en financieringsrisico's: Bij scenario 1: nihil Bij scenario 2 en 3 : maximaal € 8 mln. Bij scenario 4 : maximaal € 16 mln.
2	Aanwenden financieringsresultaat Regio Twente	Het rentevoordeel uit overliquiditeit van Regio Twente kan tijdelijk als aanvullend financieringsmiddel worden ingezet om het liquiditeitstekort (de behoefte aan voorfinanciering) af te dekken. In de liquiditeitsprognose is hiervoor reeds een raming opgenomen.
3	Tijdelijke voorfinanciering vanuit de BDU.	Dit is conform het regiораadsbesluit van 20 december 2007. Bij scenario 1 is dit niet van toepassing en bij scenario 2 en 3 wordt hierbij voor maximaal € 8 mln. een beroep gedaan op tijdelijke inzet van deze middelen, overigens onder verrekening van rente. Bij toepassing van scenario 4 kan hierop een beroep worden gedaan tot maximaal € 16 mln. De rentekosten lopen (uitgaande van 2 % rente), afhankelijk van welke scenario wordt gekozen, uiteen tussen € 191.000 en € 342.000. Het saldo overliquiditeit is mede afhankelijk van het beroep dat gemeenten doen op het BDU en het tempo van afwikkeling van deze projecten. Dit saldo is ruim toereikend om de voorgestelde scenario's voor te financieren.
4	Voorfinanciering door de provincie Overijssel	Met de provincie Overijssel is een convenant gesloten over de cofinanciering van IPT projecten (van ieder maximaal € 50 mln.) Hierbij dragen de provincie en Regio Twente gelijkwaardig bij aan de toegekende projecten. Dit afsprakenkader met de provincie zou middels overleg

		hierover opengebroken kunnen worden en vervangen door een nieuwe afspraak waarbij bijvoorbeeld eerst de provincie Overijssel haar aandeel van € 50 mln. volstort (bijvoorbeeld uit beschikbare overliquiditeit bij de provincie) waardoor Regio Twente in een later stadium tot financiering over kan gaan en daarmee in de gelegenheid is om een aantal winstuitkeringen van Twente op te sparen voordat dit moet worden uitgekeerd. Met de provincie Overijssel zijn op dit moment hierover en over andere mogelijkheden gesprekken gaande.
5	Tijdelijk aantrekken van externe financieringsmiddelen.	In geval van de scenario's 2 t/m 4 kan in plaats van de inzet van BDU gelden (of in combinatie daarmee) ook overwogen worden om hiervoor externe financieringsmiddelen (geldleningen) aan te trekken. Ook hieraan zijn rentekosten verbonden en moet rekening worden gehouden met het voor ons geldende financieringsplafond zoals aangegeven in de wet FIDO. Door onze goede financieringspositie zijn hiertoe op de geld- en kapitaalmarkt overigens volop mogelijkheden voorhanden. De rentekosten op de geld- en kapitaalmarkt zijn doorgaans wel hoger dan rentekosten via BDU.
6	Revolving funds instellen.	Door de bijdragen niet langer "a fonds perdu" (schenking) beschikbaar te stellen, maar middels een "revolving fund" (geldlening tegen zachte voorwaarden), waarbij op termijn weer middelen naar Regio Twente terugvloeien. Het liquiditeitsprobleem wordt hiermee echter op korte en middellange termijn niet opgelost.

Toekenningbeleid en AWB

Op het toekennen van subsidies is de Algemene Wet Bestuursrecht (AWB) van toepassing. Deze wet geeft onder meer rechtsbescherming aan subsidieaanvragers in geval op hun aanvraag gunstig is beslist. Daarom is het van belang om de formele status van een aanvraag en een bestuurlijke beslissing daarop juridisch goed te duiden, omdat daaruit rechtsgevolgen voortvloeien.

Gerelateerd aan de bijgevoegde liquiditeitsprognoses, betekent dit het volgende:

Voor de groen gearceerde bedragen (in totaal € 13,6 mln.) zijn beschikkingen afgegeven en betalingen verricht. Daaruit vloeien in de komende jaren de paars gearceerde bedragen (in totaal € 12,4 mln.) aan verplichtingen voort. Daarvoor zijn formeel weliswaar nog geen beschikkingen afgegeven, maar daar zijn we in principe wel toe verplicht vanwege gewekte verwachtingen. Uit het overzicht blijkt dat deze verplichtingen bij toepassing van scenario 1 (strategie van geen risico) kunnen worden nagekomen.

Als het voorstel van scenario 2 of 3 wordt gevolgd, om maximaal € 8 mln. voor te financieren, dan is het mogelijk om alle geel gearceerde aanvragen te honoreren (in totaal € 11,6 mln.) Overigens zijn daar nog geen beschikkingen voor afgegeven en zijn we dus ook nog geen verplichtingen aangegaan. Gelet op de door Twente afgegeven positieve winstprognose zou ook overwogen kunnen worden om twee jaarschijven (maximaal € 16 mln.) voor te financieren.

Bij keuze voor scenario 3 kunnen thans niet alle voorliggende aanvragen worden gehonoreerd. In die gevallen moeten een aantal aanvragen formeel worden aangehouden, en in overleg met de aanvrager in een later stadium alsnog worden toegekend en beslist. Uiteraard werkt dit vertragend op de voortgang van de betreffende investeringsprojecten.

Samengevat:

Bij de eerste variant wordt het risico van voorfinanciering vrijwel volledig voorkomen. Gevolg hiervan is wel dat de inmiddels aangevraagde subsidies moeten worden aangehouden en vanaf 2011 mondjesmaat weer voor financiering in aanmerking kunnen komen.

Bij de tweede variant wordt voorgefinancierd tot één jaarschijf (€ 8 mln.) Daarbij kunnen ook alle thans voorliggende aanvragen worden gehonoreerd, maar kunnen tot 2013 geen nieuwe aanvragen worden aangenomen. Dit betreft dan vooral IPT aanvragen omdat het investeringsprogramma AvT met honorering van de voorliggende aanvragen vrijwel compleet is uitgevoerd.

Bij de derde variant wordt eveneens voorgefinancierd tot maximaal één jaarschijf (€ 8 mln.) echter met dit verschil dat het dagelijks bestuur de ingediende aanvragen eerst nog beoordeeld op aspecten van cofinanciering en werkgelegenheid. Vervolgens bepaalt het DB op welke van de aanvragen een beschikking wordt afgegeven en welke aanvragen vooralsnog worden aangehouden. Hierdoor ontstaat enige ruimte om ook een aantal nieuwe aanvragen in behandeling te kunnen nemen.

Bij de vierde variant (€ 16 mln. voorfinanciering) kunnen alle tot nu toe aangemelde aanvragen worden gehonoreerd (beschikt) en blijft er nog voor ca. € 8 mln. ruimte om nieuwe (IPT) aanvragen te accepteren.

Advies portefeuillehouders

Als dagelijks bestuur spreken wij onze voorkeur uit voor scenario drie, hetgeen ook op 20 januari 2010 in een gezamenlijk overleg met de portefeuillehouders Financiën en Economische Zaken is besproken. Na ampele overweging en beraad adviseren de gezamenlijke portefeuillehouders eveneens om te kiezen voor dit scenario.

Bij dit advies zijn met betrekking tot de toepassing daarvan door het DB nog de volgende kanttekeningen geplaatst:

- Het DB mag de voorliggende aanvragen (gele markering) niet opnieuw inhoudelijk toetsen en beoordelen. In principe zijn deze op grond van de toegepaste selectiecriteria inmiddels allen geaccepteerd. Door toepassing van de criteria cofinanciering en werkgelegenheid mag door het DB ten aanzien van het tijdstip waarop middelen beschikbaar worden gesteld prioriteiten worden aangebracht.

- Tevens wordt het DB opgeroepen om bij het beschikbaar stellen van middelen, binnen de toegestane marge van € 8 mln. prudent om te gaan, en zodoende het te lopen risico's uit voorfinanciering, zoveel mogelijk te beperken. Tevens wordt het DB verzocht om de portefeuillehouders regelmatig over de voortgang en de gemaakte keuzes te informeren.

Overigens is tijdens het portefeuillehouderoverleg geconstateerd dat de mate waarin voorfinanciering noodzakelijk is, voor een belangrijk deel veroorzaakt wordt doordat de projecten van AvT inmiddels bijna allemaal zijn aangevraagd (€ 27 miljoen van de € 30 miljoen). De aanvragen van het IPT daarentegen liggen in lijn met de jaarlijkse inkomsten (€ 50 miljoen in tien jaar). Het risico in voorfinanciering zal hierdoor de komende jaren afnemen.

Provincie Overijssel

Bij de presentatie van bovenstaande scenario's is geen rekening gehouden met een eventuele bijdrage of garantstelling vanuit de provincie. Op 2 februari vindt er bestuurlijk overleg plaats tussen het dagelijks bestuur van Regio Twente en gedeputeerde staten van Overijssel. Mochten we tot afspraken komen met de provincie dan zou dit extra ruimte kunnen betekenen voor het financieren van IPT-projecten, dan wel een vermindering opleveren van de risico's voor Regio Twente.

Lopende projecten vanuit jaarschijf 2008

Zoals aangegeven in het regiораadsvoorstel van 18 november zijn de projecten die reeds op de Agenda van Twente staan vanuit de jaarschijf 2008 ook in de gelegenheid gesteld om een verzoek in te dienen voor een bijdrage in 2010. Het ging daarbij om continuering van de financiering; de financiering wordt beschouwd als 'voorbeschikt'. Dit is door een viertal projecten gedaan, te weten Hart van Zuid, WTC, Internationaal (basis) Onderwijs Twente en Regionale Startersondersteuning. Voor een toelichting op de projecten, verwijzen wij naar het regiораadsvoorstel van 18 november 2009. Voorstel is om de gevraagde bedragen beschikbaar te stellen.

Voorstel

1. Te kiezen voor scenario drie van dit voorstel.
2. Het dagelijks bestuur opdracht te geven om binnen de toegestane marge van € 8 miljoen de te beschikken projecten aan te wijzen, uitgaande van de genoemde prioriteiten, namelijk cofinanciering en werkgelegenheid.
3. in te stemmen met het beschikbaar stellen van de vervolgbijdragen voor projecten die op 21 mei 2008 zijn opgenomen op de Agenda van Twente, te weten
  - € 715.000 HvZ/ CST
  - € 125.000 WTC
  - € 65.000 Internationaal Basisonderwijs Twente
  - € 220.000 Startersondersteuning

Enschede, 25 januari 2010

Dagelijks bestuur,

secretaris,

voorzitter,

dr. J.M.E. Traag

P.E.J. den Oudsten

Bijlagen

- samenvatting kosten AvT-IPT
- overzicht aanvragen AvT-IPT
- liquiditeitsprognose AVT-IPT